

การประเมินศักยภาพของครอบครัวที่มีบุตรวัยรุ่น ในเขตเทศบาลเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม

พัชณี สมกำลัง พย.ม.*

วิสัย คะตา พย.ม.**

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาศักยภาพของครอบครัว ที่มีลูกวัยรุ่น จำนวน 6 ชุมชนในเขตเทศบาลเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ปกครองที่มีลูกวัยรุ่นอายุระหว่าง 10-19 ปี จำนวน 180 คน และวัยรุ่นอายุระหว่าง 10-19 ปี จำนวน 180 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบประเมินศักยภาพของครอบครัวตามกรอบแนวคิดการประเมินครอบครัวของฟองพรรณ เกิดพิทักษ์ ทดสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคได้เท่ากับ 0.76 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ผลการวิจัย พบว่า คะแนนเฉลี่ยศักยภาพของครอบครัวด้านที่ผ่านเกณฑ์มากที่สุดตามการประเมินของกลุ่มตัวอย่างวัยรุ่น คือ ความผูกพันและการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน เท่ากับ 6.73 (S.D. = 0.94) และคะแนนเฉลี่ยศักยภาพของครอบครัวด้านที่ผ่านเกณฑ์มากที่สุดตามการประเมินของกลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองคือ การวางแผนพัฒนาครอบครัวเท่ากับ 5.93 (S.D. = 0.94) คะแนนเฉลี่ยศักยภาพของครอบครัวด้านที่ไม่ผ่านเกณฑ์มากที่สุดสามลำดับแรกตามการประเมินของกลุ่มตัวอย่างวัยรุ่น ได้แก่ ความเป็นอิสระในการคิดและการตัดสินใจ เท่ากับ 5.71 (S.D.= 0.37) การส่งเสริมสนับสนุนการร่วมกัน เท่ากับ 4.62 (S.D.= 0.58) และการเรียนรู้สังคมและวัฒนธรรม เท่ากับ 4.72 (S.D.= 0.52) คะแนนเฉลี่ยศักยภาพของครอบครัวด้านที่ไม่ผ่านเกณฑ์มากที่สุดสามลำดับแรกตามการประเมินของกลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองได้แก่ การส่งเสริมกิจกรรมสนับสนุนการร่วมกัน เท่ากับ 4.47 (S.D.= 0.40) ความเป็นอิสระในการคิดการตัดสินใจ เท่ากับ 5.71 (S.D.= 0.41) และการเรียนรู้สังคมและวัฒนธรรม เท่ากับ 4.84 (S.D.= 0.58)

ผลการวิจัยนี้ทำให้เข้าใจสถานการณ์ของครอบครัวในพื้นที่ชุมชนเขตเมือง จังหวัดนครพนม ใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับการศึกษาต่อไปเกี่ยวกับรูปแบบการส่งเสริมความสัมพันธ์ในครอบครัวสมัยใหม่ หรือการพัฒนา รูปแบบการใช้เวลาร่วมกันของครอบครัวพ่อแม่เลี้ยงเดี่ยว

คำสำคัญ : การประเมินครอบครัว ศักยภาพครอบครัว ครอบครัวมีบุตรวัยรุ่น

* ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครพนม มหาวิทยาลัยนครพนม

** อาจารย์ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครพนม มหาวิทยาลัยนครพนม

Capacity Assessment of Family with Adolescent Childat Muang Nakhon Phanom Municipality, Nakhon Phanom Province

Patchanee Somkumlung M.N.S.*

Wisai Kata M.N.S.**

ABSTRACT

This descriptive research was conducted to study the capacity of family with adolescent child in six communities of Nakhon Phanom municipality, Nakhon Phanom province. The samples were 180 parents with adolescent children aged 10–19 years and 180 adolescents aged 10–19 years. Data were collected using the family potential assessment developed by Pongpan Keadpituk. This instrument has the reliability of 0.76 as estimated with the Cronbach's alpha coefficient. Data were analyzed using the frequency, percentage, mean (\bar{X}) and standard deviation (S.D.)

The results showed that the mean score of family capacity that mostly passed the standard criteria as assessed by the adolescents was the relationship and support aspect ($\bar{X} = 6.73$, S.D. = 0.94). The mean score of family capacity that mostly passed the standard criteria as assessed by the parents was the family planning aspect ($\bar{X} = 5.93$, S.D. = 0.94). The mean scores of the family capacity that were not pass the standard criteria in the three most aspects as assessed by the adolescents were the independence of thinking and decision making ($\bar{X} = 5.71$, S.D. = 0.37), 2), recreation promotion ($\bar{X} = 4.62$, S.D. = 0.58) and the social and culture learning ($\bar{X} = 4.72$, S.D. = 0.52), respectively. The mean scores of the family capacity that were not pass the standard criteria in the three most aspects as assessed by the parents were the recreation promotion ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.40), independence of thinking and decision making ($\bar{X} = 5.71$, S.D. = 0.41) and the social and culture learning ($\bar{X} = 4.84$, S.D. = 0.58), respectively.

These research results create an understanding in the situation of families in Nakhon Phanom municipality, Nakhon Phanom Province and could be used as basic information for continuing research concerning the model for promoting the relationships among modern families or the development of a time-sharing model for single parent families.

Keywords : Family assessment, Family capacity, Adolescent family

* Assistant Professor, Nakhon Phanom Nursing College, Nakhon Phanom University

** Lecturer, Nakhon Phanom Nursing College, Nakhon Phanom University

บทนำ

วัยรุ่นตั้งครกก็เป็นเรื่องที่สังคมไทยให้ความสนใจมากในปัจจุบัน เมื่อพิจารณารายพื้นที่ พบว่าต้องเผ่าระวังมากถึง 71 จังหวัด หนึ่งในนั้นคือ จังหวัดนครพนม จากการสำรวจข้อมูล 7 ปีย้อนหลังของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครพนม¹ พบว่า อายุเฉลี่ยของการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกในเด็กและเยาวชน จังหวัดนครพนม มีอายุน้อยลงเรื่อยๆ และพบอัตราการคลอดของวัยรุ่นอายุ 15-19 ปี ในเขตเทศบาลเมืองสูงเป็นอันดับ 1 และมีประชากรหญิงอายุ 15-19 ปี ตั้งครกซ้ำร้อยละ 50 สาเหตุปัจจัยส่งเสริมให้เกิดการตั้งครกในวัยรุ่นนั้นมีหลายปัจจัย ซับซ้อน และเกี่ยวเนื่องกัน จากการทบทวนวรรณกรรมสรุปได้ว่าปัจจัยที่มีอำนาจทำนายพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่นนั้นเกี่ยวข้องกับ 3 ปัจจัยหลัก ได้แก่ 1) ปัจจัยส่วนบุคคล 2) ปัจจัยด้านครอบครัวและ 3) ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม¹ และเมื่อพิจารณาทั้งสามปัจจัย ปัจจัยที่มีอิทธิพลมากที่สุดคือ ครอบครัว²

จากการศึกษาวิจัยที่ผ่านมาพบว่า การอบรมเลี้ยงดูของครอบครัวที่เกี่ยวข้องกับการสอนเพศศึกษาทำให้วัยรุ่นมีความรู้ ความเข้าใจ สามารถเผชิญการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นได้ ช่วยชะลอการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกออกไปในกลุ่มวัยรุ่นที่ยังไม่เคยมีเพศสัมพันธ์ ช่วยให้วัยรุ่นมีการใช้วิธีก่อนการมีเพศสัมพันธ์ทุกครั้งที่มีเพศสัมพันธ์ในกลุ่มวัยรุ่นที่มีเพศสัมพันธ์แล้ว ซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการป้องกันการตั้งครกในวัยรุ่น³ นอกจากนี้ยังพบว่า สัมพันธภาพในครอบครัวมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และการเห็นคุณค่าในตนเองของวัยรุ่น⁴ สัมพันธภาพในครอบครัวมีความสัมพันธ์กับการบรรลุตามขั้นพัฒนาการของนักเรียนวัยรุ่น⁵ ซึ่งตัวแปรเหล่านี้ล้วนมีความสัมพันธ์กับการตั้งครกในวัยรุ่นทั้งนี้เนื่องจากครอบครัวเป็นหน่วยที่หล่อหลอมพัฒนาบุคลิกภาพ ภาวะสุขภาพทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์และจิตวิญญาณ ตลอดจนเป็นแหล่งเสริมพลังแรงบันดาลใจให้วัยรุ่นเข้มแข็ง สามารถเผชิญกับปัญหาและจัดการกับปัญหาต่างๆ ได้อย่างสร้างสรรค์

การส่งเสริมศักยภาพของครอบครัวเพื่อป้องกันการตั้งครกในวัยรุ่นเป็นสิ่งที่จำเป็น เพราะเวลาส่วนใหญ่ของวัยรุ่นอยู่ในการดูแลของครอบครัว อีกทั้งโครงการและกิจกรรมที่ปรากฏในแผนยุทธศาสตร์การป้องกันการตั้งครกที่ไม่พร้อมของจังหวัดนครพนม ส่วนมากมุ่งเน้นที่การสอนเพศศึกษาที่มีโรงเรียนเป็นฐาน⁶ ทำให้การแก้ไขปัญหาไม่ต่อเนื่องและไม่สามารถครอบคลุมประชากรวัยรุ่นที่ไม่ได้อยู่ในระบบโรงเรียน นอกจากนี้วิถีชีวิตครอบครัวตามปกติในระยะที่มีบุตรวัยรุ่นนั้นก็มีความยุ่งยากทั้งพัฒนาการของวัยรุ่นและของครอบครัว วัยรุ่นต้องการอิสระ มีค่านิยมของกลุ่มวัยรุ่น กลุ่มเพื่อนจะมีอิทธิพลต่อวัยรุ่น โดยมากจะเกิดปัญหาช่องว่างระหว่างวัย ด้วยความคิดเห็นบรรทัดฐานที่แตกต่างกันระหว่างวัยรุ่นกับวัยผู้ใหญ่ ครอบครัวระยะนี้จึงมักเกิดปัญหาความขัดแย้ง อันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงของเด็กที่เข้าสู่วัยรุ่น ปัญหาพฤติกรรมของวัยรุ่น รวมไปถึงการค้นหาเอกลักษณ์^{7, 8}

ครอบครัวเป็นหน่วยพื้นฐานที่คอยหล่อหลอมพฤติกรรม ความเชื่อและค่านิยม ตลอดจนการให้พลังเสริมแรงแก่วัยรุ่นเพื่อให้สามารถจัดการกับปัญหาได้อย่างสร้างสรรค์ ผ่านทางการให้ความรัก ความเข้าใจและการสนับสนุนที่ดีจากครอบครัว ดังนั้นการประเมินศักยภาพของครอบครัวที่มีลูกวัยรุ่นอย่างเป็นระบบและครอบคลุมจึงมีความสำคัญ เพราะเป็นข้อมูลพื้นฐานที่สำคัญในการกำหนดแนวทางการให้ความช่วยเหลือผู้วิจัยในฐานะคณะกรรมการคุ้มครองเด็กจังหวัดนครพนม จึงสนใจที่จะประเมินศักยภาพของครอบครัวที่มีบุตรวัยรุ่นในเขตเทศบาลเมืองนครพนม จังหวัดนครพนมนำไปสู่การวิเคราะห์สถานการณ์อย่างถูกต้องและการวางแผนให้ความช่วยเหลือต่อไป

กรอบแนวคิดการวิจัย

การประเมินศักยภาพของครอบครัวระยะมีบุตรวัยรุ่นครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้กรอบแนวคิดการประเมินครอบครัว (Family Assessment) ของพ่อพรหม เกิดพิทักษ์⁹ เนื่องจากเป็นแบบประเมินที่มีประเด็นการประเมินใกล้

เคียงกับสิ่งที่ผู้วิจัยต้องการศึกษา โดยมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.77 ซึ่งแบบประเมินนี้มีการประเมินครอบครัวครอบคลุมการปฏิบัติหน้าที่ของครอบครัววัยรุ่น ประกอบด้วย 1) ความผูกพันและการช่วยเหลือเกื้อกูลกันของครอบครัว 2) ความสามารถในการแสดงความรู้สึกของสมาชิกในครอบครัว 3) การจัดการกับความขัดแย้งอย่างสร้างสรรค์ 4) ความเป็นอิสระด้านความคิด การตัดสินใจ 5) การส่งเสริมความสำเร็จและการทำงานร่วมกัน 6) การเรียนรู้สังคมและวัฒนธรรม 7) การส่งเสริมกิจกรรมด้านนันทนาการร่วมกัน 8) การส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และความเชื่อด้านศาสนา 9) การวางแผนพัฒนาครอบครัว และ 10) การปฏิบัติตามกฎระเบียบของครอบครัว

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive research) ระยะเวลาที่ศึกษา คือ ระหว่างเดือนตุลาคม พ.ศ. 2560 ถึง เดือนกันยายน พ.ศ. 2561

ประชากร ที่ใช้ในการศึกษาได้แก่ ครอบครัวในเขตเทศบาลเมือง อำเภอเมือง จังหวัดนครพนมที่มีสมาชิกวัยรุ่นอายุ 10-19 ปี จำนวน 3,040 ครอบครัว จากทั้งหมด 25 ชุมชน

กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างได้แก่ บิดามารดาหรือผู้ปกครองของวัยรุ่นอายุ 10-19 ปี และวัยรุ่นอายุ 10-19 ปี กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้เกณฑ์ร้อยละ 25 ของวารุ เฟ็งส์วาลด์¹⁰ ใช้ชุมชนเป็นหน่วยในการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง ได้เท่ากับ 6 ชุมชน ชุมชนละ 30 ครอบครัว โดยการคัดเลือกของคณะกรรมการชุมชนและสมัครใจเข้าร่วมโครงการวิจัยรวม 180 ครอบครัว แบ่งเป็นบิดามารดาหรือผู้ปกครองจำนวน 180 คน และวัยรุ่นจำนวน 180 คน รวมทั้งสิ้น 360 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบ่งเป็น 2 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ อายุ อาชีพ รายได้ต่อเดือน การศึกษา สถานภาพสมรสจำนวนสมาชิกในครอบครัวที่มีอายุ

ระหว่าง 10-19 ปี ประเภทของครอบครัว และชุมชนที่อยู่อาศัย

ส่วนที่ 2 แบบประเมินศักยภาพครอบครัว (Family Potential Assessment) ที่ศาสตราจารย์ ดร.ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์¹¹ พัฒนาขึ้นประกอบด้วยข้อคำถาม จำนวน 90 ข้อ ครอบคลุมศักยภาพของครอบครัว 10 ด้าน ด้านละ 9 ข้อ ให้คะแนน 1 คะแนนสำหรับข้อที่ตอบตรงกับเฉลย และได้ 0 คะแนนสำหรับข้อที่ตอบไม่ตรงกับเฉลย รวมคะแนนในช่องคะแนนรวมของด้านที่ 1-9 ในส่วนล่างของกระดาษคำตอบนำคะแนนดิบที่ได้ของแต่ละด้านไปเทียบกับเกณฑ์ปกติหรือคะแนนมาตรฐานจากไปเกณฑ์การแปลความหมายจนครบทุกด้าน นำคะแนนเกณฑ์ปกติหรือคะแนนมาตรฐานในแต่ละด้านไปเขียนเป็นกราฟเส้นในใบเสนาภาพ แปลความหมายสภาพแวดล้อมในครอบครัวว่ามีปัญหาด้านใดมากที่สุด และรองลงมาเป็นอันดับ 1 และ 2 หรือต่ำกว่า 50 (ยกเว้นด้านที่ 3 สูงกว่า 50 แสดงว่ามีปัญหา)

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

แบบประเมินศักยภาพครอบครัวผ่านการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือทั้งความตรงตามเนื้อหา (content validity) และมีค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) เท่ากับ 0.76¹¹

อย่างไรก็ตามคณะผู้วิจัยได้นำแบบประเมินศักยภาพครอบครัวนี้มาทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ปกครองและบุตรวัยรุ่นจำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างของงานวิจัย และอาศัยอยู่ในบริบทที่ใกล้เคียงกับพื้นที่ที่ศึกษา และหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ได้เท่ากับ 0.76

ข้อพิจารณาทางด้านจริยธรรม

ผู้วิจัยได้ขอเสนอโครงการวิจัยเพื่อขอรับการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ต่อคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์มหาวิทยาลัยนครพนม และแสดงให้เห็นว่าผู้วิจัยมีการพิทักษ์สิทธิ์กลุ่มตัวอย่าง เช่น

การไม่เปิดเผยข้อมูล การรายงานการวิเคราะห์เป็นภาพรวม กลุ่มตัวอย่างสามารถถอนตัวจากการวิจัยได้ตลอดเวลาโดยไม่มีผลกระทบใดๆ ต่อกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยผ่านการรับรองโครงการวิจัยตามแนวทางหลักจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ที่เป็นมาตรฐานสากล รหัสรับรองโครงการวิจัย 1/60 Exp.

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำหนังสือจากสถาบันถึงนายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองนครพนม เพื่อขอเก็บรวบรวมข้อมูลในพื้นที่ ทำการวิจัยตามขั้นตอนเมื่อได้รับอนุญาตแล้วดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การเลือกพื้นที่ เลือกแบบเจาะจงคือ พื้นที่เขตเทศบาลเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม โดยมีเกณฑ์การคัดออกจากกลุ่มตัวอย่าง คือ 1) พื้นที่ไม่มีปัญหาวัยรุ่นตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ 2) พื้นที่ไม่มีปัญหาวัยรุ่นตั้งครรภ์ซ้ำ 3) วัยรุ่นที่มีปัญหาทางด้านจิตเวช

ขั้นตอนที่ 2 การสุ่มชุมชน แต่ละชุมชนที่เลือกได้ นำมาสุ่มชุมชนอย่างง่ายโดยวิธีจับฉลากเลือกตัวแทนชุมชน 6 ชุมชน จากชุมชนทั้งหมด 25 ชุมชน

ขั้นตอนที่ 3 การเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญคณะผู้วิจัยพิจารณาคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญแบบเจาะจง (purposive sampling) โดยผ่านการคัดเลือก

ของคณะกรรมการชุมชนตามเกณฑ์ดังนี้ 1) เป็นบิดามารดา หรือผู้ปกครองที่มีบุตรวัยรุ่นอายุ 10-19 ปี 2) เป็นวัยรุ่นที่มีอายุ 10-19 ปี 3) พักอาศัยอยู่ในเขตเทศบาลเมืองนครพนม 4) ยินดีเข้าร่วมโครงการวิจัย 5) เป็นผู้มีสติสัมปชัญญะและสามารถสื่อสารความจริง และข้อมูลให้ผู้อื่นเข้าใจได้

ขั้นตอนที่ 4 ให้กลุ่มตัวอย่างที่ผ่านการคัดเลือกจากคณะกรรมการชุมชนอ่านคำชี้แจงโครงการวิจัยจนเข้าใจดีและเปิดโอกาสให้ซักถามข้อสงสัย เมื่อกลุ่มตัวอย่างสมัครใจเข้าร่วมโครงการจึงให้เซ็นยินยอมเข้าร่วมการวิจัย

ขั้นตอนที่ 5 ให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบประเมินศักยภาพครอบครัวที่มีบุตรวัยรุ่น ใช้เวลาในการทำประมาณ 20 นาที

การวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (mean; \bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation; S.D.)

ผลการวิจัย

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง รายละเอียดแสดงดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

คุณลักษณะของบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ปกครอง (n = 180)		
อายุ		
20-29	8	4.44
30-59	138	76.68
มากกว่า 60 ปี ขึ้นไป	34	18.88
อาชีพ		
รับจ้างและค้าขาย	140	77.78
เกษตรกร	8	4.44
รับราชการ	20	11.11
พนักงานของรัฐ	12	6.67
รายได้		
น้อยกว่า 10,000 บาท ต่อเดือน	115	63.89
10,001-20,000 บาท	37	20.56
20,001 บาทขึ้นไป	28	15.55
การศึกษา		
ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี	151	83.89
ปริญญาตรีขึ้นไป	29	16.11
สถานภาพ		
เลี้ยงดูบุตรตามลำพัง	77	42.78
คู่และอยู่ด้วยกัน	103	57.22
ลักษณะของครอบครัว		
ครอบครัวเดี่ยว	117	65.00
ครอบครัวขยาย	63	35.00

ตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง (ต่อ)

คุณลักษณะของบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
ข้อมูลส่วนบุคคลของวัยรุ่น (n = 180)		
อายุ		
10-15	103	57.23
16-19	77	42.77
เพศ		
เพศชาย	88	48.89
เพศหญิง	92	51.11
การศึกษา		
ในระบบ	163	90.55
นอกระบบ	17	9.45
รายได้ที่ครอบครัวให้การสนับสนุน		
ไม่เกิน 3,000 บาทต่อเดือน	147	81.66
เกิน 3,000 บาทต่อเดือน	33	18.34
สถานภาพของผู้ปกครอง		
อยู่ด้วยกัน	111	61.67
แยกกันอยู่ (ม่าย/หย่า/คู่แต่แยกกันอยู่)	69	38.33
จำนวนสมาชิกครอบครัวที่เป็นวัยรุ่น		
1-2 คน	139	77.22
3 คนขึ้นไป	41	22.78
ลักษณะครอบครัว		
ครอบครัวเดี่ยว	124	68.89
ครอบครัวขยาย	56	31.11

ผลการประเมินศักยภาพของครอบครัวโดยกลุ่มตัวอย่างที่เป็นวัยรุ่น

คะแนนเฉลี่ยศักยภาพของครอบครัวด้านที่ผ่านเกณฑ์มากที่สุดสามลำดับแรกตามการประเมินของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นวัยรุ่น คือด้านการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมและความเชื่อด้านศาสนา ด้านความผูกพันและการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน และความสามารถในการแสดง

ความรู้สึกรายละเอียดดังตารางที่ 2

คะแนนเฉลี่ยศักยภาพของครอบครัวด้านที่ไม่ผ่านเกณฑ์มากที่สุดสามลำดับแรก ตามการประเมินของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นวัยรุ่นคือด้านความเป็นอิสระในด้านการคิดและการตัดสินใจด้านการส่งเสริมสนับสนุนการร่วมกัน และด้านการเรียนรู้สังคมและวัฒนธรรมรายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ศักยภาพของครอบครัวประเมินโดยกลุ่มตัวอย่างที่เป็นวัยรุ่น

ศักยภาพของครอบครัว	\bar{X}	S.D.
ศักยภาพของครอบครัวที่ผ่านเกณฑ์มากที่สุด		
ด้านการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ความเชื่อด้านศาสนา (n = 140; 77.77%)	5.69	0.40
ด้านความผูกพันและการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน (n = 118; 65.55%)	6.73	0.94
ด้านความสามารถในการแสดงความรู้สึก (n = 113; 62.77%)	5.80	0.44
ศักยภาพของครอบครัวที่ไม่ผ่านเกณฑ์มากที่สุด		
ด้านความเป็นอิสระในการคิดและการตัดสินใจ (n = 122; 67.78%)	5.71	0.37
ด้านการส่งเสริมสนับสนุนการร่วมกัน (n = 121; 67.22%)	4.62	0.58
ด้านการเรียนรู้สังคมและวัฒนธรรม (n = 111; 61.67%)	4.72	0.52

ผลการประเมินศักยภาพของครอบครัวโดย ครอบครัวรายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 3
กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ปกครอง คะแนนเฉลี่ยศักยภาพของครอบครัวที่ไม่ผ่าน
 คะแนนเฉลี่ยศักยภาพของครอบครัวที่ผ่านเกณฑ์ เกณฑ์มากที่สุดสามลำดับแรก ตามการประเมินของกลุ่ม
 มากที่สุดสามลำดับแรก ตามการประเมินของกลุ่ม ตัวอย่างที่เป็นผู้ปกครองคือด้านการส่งเสริมกิจกรรม
 ตัวอย่างที่เป็นผู้ปกครอง คือ ด้านการส่งเสริมคุณธรรม นันทนาการร่วมกัน ด้านความเป็นอิสระในการคิดการ
 จริยธรรมและความเชื่อด้านศาสนา ด้านการวางแผน ตัดสินใจ และด้านการเรียนรู้สังคมและวัฒนธรรมราย
 พัฒนาครอบครัว และด้านการปฏิบัติตามระเบียบของ ละเอียดดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ศักยภาพของครอบครัวประเมินโดยกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ปกครอง

ศักยภาพของครอบครัว	\bar{X}	S.D.
ศักยภาพของครอบครัวที่ผ่านเกณฑ์มากที่สุด		
ด้านการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ความเชื่อด้านศาสนา (n = 130; 72.22%)	5.51	0.55
ด้านการวางแผนพัฒนาครอบครัว (n = 124; 68.88%)	5.93	0.94
ด้านการปฏิบัติตามระเบียบของครอบครัว (n = 120; 66.66%)	4.72	0.57
ศักยภาพของครอบครัวที่ไม่ผ่านเกณฑ์มากที่สุด		
ด้านการส่งเสริมกิจกรรมนันทนาการร่วมกัน (n = 143; 79.45%)	4.47	0.40
ด้านความเป็นอิสระในการคิดการตัดสินใจ (n = 126; 70.01%)	5.71	0.41
ด้านการเรียนรู้สังคมและวัฒนธรรม (n = 108; 60.01%)	4.84	0.58

วิจารณ์และสรุป

ศักยภาพของครอบครัวที่มีบุตรวัยรุ่นในจังหวัด นครพนมด้านที่ผ่านเกณฑ์มากที่สุดตามการประเมิน ร่วมกัน การสวดมนต์ภาวนาเป็นกิจวัตรตามแนวทาง
 ของผู้ปกครองและการประเมินของวัยรุ่นคือ ด้านการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม และความเชื่อด้านศาสนา ซึ่ง
 ของศาสนา การทำความเข้าใจเกี่ยวกับวันสำคัญทาง

ศาสนา การปลูกฝังความเชื่อเรื่องนรกสวรรค์ ชีวิตหลังความตาย ความดีงาม ความซื่อสัตย์ ให้ความกระจ่างสามารถแยกแยะถูกผิดได้ เป็นต้น ทั้งนี้เนื่องจากจังหวัดนครพนม เป็นพื้นที่ทางวัฒนธรรมที่สำคัญด้านศาสนาและความเชื่อมายาวนาน เดิมทีเป็นที่ตั้งของมหานครของอาณาจักรศรีโคตรบูรณ์ และต่อมาเปลี่ยนชื่อเป็น เมืองมรุกขนคร ในปี พ.ศ. 2297 เมืองนครราชบุรีราชธานี ในปี พ.ศ. 2330 และเปลี่ยนชื่อเป็น “เมืองนครพนม” ในปี พ.ศ. 2337 ปัจจุบันประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ 95 นับถือศาสนาคริสต์ ร้อยละ 3.9 ที่เหลือเป็นศาสนาอื่น ๆ มีศาสนสถานที่มีชื่อเสียงเป็นจำนวนมาก และมีศูนย์วัฒนธรรมถึง 5 แห่ง เป็นจังหวัดที่มีกิจกรรมทางศาสนาที่โดดเด่นในภูมิภาค เช่น ประเพณีไหลเรือไฟการแสดงแสงสีเสียงเล่าขานตำนานความเชื่อ ขบวนพอรำ การจัดนิทรรศการ ซึ่งการเข้าร่วมเพื่อทำกิจกรรม เหล่านี้ได้ถูกปลูกฝังจากครอบครัวที่ได้ปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนา และการนำวัยรุ่นเข้าร่วมทำกิจกรรมด้วยทำให้เกิดการซึมซับความเชื่อทางศาสนา รวมทั้งการมีค่านิยมร่วมกันในชุมชน ซึ่งกิจกรรมเหล่านี้จะช่วยส่งเสริมเยาวชนเกิดความเข้มแข็งทางด้านจิตใจ¹²

การส่งเสริมสนับสนุนการร่วมกันซึ่งประกอบด้วย การทำกิจกรรมร่วมกันเป็นประจำทุกวันอย่างสม่ำเสมอ เช่น การรับประทานอาหาร การออกกำลังกาย การท่องเที่ยว มีกิจกรรมนันทนาการที่สร้างสรรค์อื่น ๆ นอกเหนือจากการเล่นโทรศัพท์มือถือและการดูโทรทัศน์ การศึกษานี้พบว่า เป็นศักยภาพครอบครัวด้านที่ไม่ผ่านเกณฑ์ถึงร้อยละ 61.67 โดยการประเมินของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นวัยรุ่น และร้อยละ 79.45 ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ปกครอง น่าจะเนื่องจากครอบครัวของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในพื้นที่เขตเมือง อาชีพส่วนใหญ่ของผู้ปกครอง คือค้าขาย และเป็นลูกจ้างถึง ร้อยละ 77.78 การจ้างงานบางลักษณะกำหนดเงื่อนไขที่มีผลต่อเวลาที่อยู่กับครอบครัว ทำให้ตกอยู่ในสภาวะต้องเลือกระหว่างการสร้างครอบครัวหรือโอกาสการเข้าสู่ระบบงาน นครพนม เป็นพื้นที่ที่มีการเปลี่ยนแปลงเชิงระบบที่

รวดเร็วและก้าวกระโดดในช่วงเวลา 4 ปีที่ผ่านมาจากการผลิตภาคเกษตรกรรมสู่การเติบโตของธุรกิจการบริการ ผู้จ้างตั้งเงื่อนไขไว้เพื่อสามารถเลือกผู้ที่เหมาะสมหรือมีศักยภาพสูงสุดกับลักษณะงาน ทำให้ลูกจ้างต้องปรับตัวเพื่อแลกกับการไม่ตกงาน และค่าตอบแทนที่สูงขึ้น ภายใต้ระบบเศรษฐกิจทุนนิยมต้องมาตั้งฐานคิดที่ว่าการทำงานให้ตนเองแตกต่างจากคนอื่น เช่น ทำงานนอกเวลา วันหยุดวันลาไม่น้อยกว่าเพื่อนร่วมงาน มีพัฒนาการด้านความชำนาญที่ชัดเจนและรวดเร็ว ทำให้การอุทิศเวลาเพื่อกิจกรรมของครอบครัวลดลง¹² นอกจากนี้ครอบครัวของกลุ่มตัวอย่างเป็นครอบครัวที่พ่อแม่หย่าร้าง ม่าย แยกกันอยู่สูงถึงร้อยละ 42.78 จึงมีรูปแบบการสร้างครอบครัวลักษณะใหม่ที่เรียกว่า ครอบครัวพ่อหรือแม่เดี่ยว ขนาดครอบครัวเฉลี่ยที่ลดลง ครอบครัวมีการเปลี่ยนแปลงไปจากอดีตมาก การใช้ชีวิตในระดับครอบครัวมีความหลากหลาย กล่าวคือไม่ได้ถูกกำหนดตามวงจรชีวิตครอบครัวที่ตายตัวเสมอไป ความเป็นสังคมสมัยใหม่ เข้ามามีอิทธิพลต่อการใช้ชีวิตของคนรุ่นใหม่ที่มีมาตรฐานใหม่ที่จะสร้างครอบครัวในรูปแบบที่คิดว่าเหมาะสมกับตนที่สุดโดยไม่สูญเสียโลกส่วนตัว หรือหน้าที่การงานที่สามารถทำให้ตนบรรลุเป้าหมายด้านวัตถุประสงค์ที่ต้องการ มากกว่าการสร้างครอบครัว¹³ ทำให้การใช้เวลาร่วมกันของคนในครอบครัวจึงลดลง ทำให้สมาชิกแต่ละคนแสวงหาวิธีการแก้ไขปัญหาด้วยตนเองมากกว่าการให้ขอปรึกษาคนในครอบครัว ทั้งๆ ที่การใช้เวลาในการให้คำปรึกษาครอบครัวแบบเชื่อมโยงระหว่างรุ่นเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพช่วยส่งเสริมให้เกิดความเข้าใจ¹³ การแก้ไขความขัดแย้ง ความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาตนเองและครอบครัวให้เจริญงอกงามและเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางบวก¹¹ นอกจากนี้วัยรุ่นและเยาวชนใช้ชีวิตอยู่กับสื่อไม่น้อยกว่าวันละ 8 ชั่วโมง โดยแบ่งเป็นอินเทอร์เน็ตวันละ 3.1 ชั่วโมง ดูโทรทัศน์วันละ 5.7 ชั่วโมง มีการศึกษาพบว่า เด็กและเยาวชนในจังหวัดนครพนม ตั้งแต่ประถมศึกษาดอนปลาย ถึงมัธยมศึกษาตอนปลาย มีคุณภาพชีวิตที่ไม่ดีเนื่องจากการติดเกมส์¹⁴ ถึงแม้ว่าสื่อและ

เทคโนโลยีที่ทันสมัยจะทำให้สมาชิกในครอบครัวสามารถติดต่อสื่อสารทางไกล เช่น โทรศัพท์มือถือ จะยังทำให้ครอบครัวคงความสัมพันธ์กันแต่ไม่สร้างความผูกพัน ไม่สามารถทดแทนการใช้เวลาร่วมกันของคนในครอบครัวได้¹⁵ ความเป็นอิสระในการคิดและการตัดสินใจ ซึ่งประกอบด้วย การให้อิสระในการทำอะไรรด้วยตนเอง ให้ความสำคัญกับความรู้สึกของคนในครอบครัวมากกว่าการใส่ใจเสียงวิพากษ์วิจารณ์ของคนอื่น ๆ มีอิสระที่จะไปไหนมาไหนได้ตามที่ต้องการ สามารถพูดคุยเรื่องราวในชีวิตต่อกันอย่างเปิดเผยไม่ปิดบัง สนับสนุนให้แก้ไขปัญหาได้ด้วยตัวเอง สนับสนุนซึ่งกันและกันให้เข้าใจและเข้าใจถึงสิทธิของตนเอง เป็นต้น ผลการศึกษานี้พบว่า เป็นศักยภาพครอบครัวด้านที่ไม่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 67.78 โดยการประเมินของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นวัยรุ่น และร้อยละ 70.01 ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ปกครอง อาจเนื่องจากวัยรุ่นเป็นช่วงวัยของการสร้างอัตลักษณ์ของตนเอง (Identity versus Identity confusion) ที่ได้จากการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ซึ่งนำไปสู่การเข้าใจบทบาทของตนเองในสังคม มีความสามารถในการคิดเชิงนามธรรม (Formal operation) สามารถคิดวิเคราะห์ คิดแยกแยะในเชิงเหตุและผลแต่เป็นไปในทิศทางที่ตนเองเห็นชอบ¹⁶ ความคิดในเชิงจริยธรรมและการปฏิบัติจริงอาจไม่สอดคล้องกัน นำไปสู่พฤติกรรมเสี่ยงต่างๆได้ ร่วมกับความต้องการอิสระ อาจทำให้วัยรุ่นต่อต้านการควบคุมของพ่อแม่ ผู้ปกครอง ซึ่งการกระทำเหล่านี้เป็นส่วนหนึ่งของการค้นหาอัตลักษณ์และคุณค่าในตนเอง ไม่ชอบให้ใครมาบังคับ มีความต้องการที่จะหลีกเลี่ยงกฎเกณฑ์และข้อบังคับ การควบคุมกำกับของผู้ปกครองทำให้รู้สึกว่าไม่ได้รับอิสระเท่าที่ควรจะเป็น ความขัดแย้งทำให้ไม่กล้าเปิดเผยตัวเองกับครอบครัว แต่ไปแสดงออกท่ามกลางกลุ่มเพื่อน อีกเหตุผลหนึ่งคือสังคมไทยมีค่านิยมให้วัยรุ่นวางตัวตามที่สังคมยอมรับและคาดหวัง ใครฝ่าฝืนจากนั้นจะถูกมองว่าเป็นเด็กไม่ดี ทำให้ผู้ปกครองสนใจเสียงวิพากษ์วิจารณ์ของคนในสังคมมากกว่าการให้อิสระกับลูกวัยรุ่นในการแสดงออกและเป็นตัวของตัวเอง ฝึก

แก้ไขปัญหาในแบบที่เขาคิด ลองผิดลองถูก มีประสบการณ์ทั้งความสำเร็จและความล้มเหลว เพื่อเตรียมชีวิตเข้าสู่วัยผู้ใหญ่ การควบคุมกำกับที่มากเกินไปทำให้วัยรุ่นไม่มีโอกาสในการคิดและตัดสินใจด้วยตนเอง สอดคล้องกับผลการวิจัยที่พบว่า วัยรุ่นที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย มีความสามารถในการเผชิญและฝ่าฝืนฝ่าอุปสรรคอยู่ในระดับต่ำ¹⁷

การเรียนรู้สังคมและวัฒนธรรม ซึ่งประกอบด้วยการส่งเสริมการเรียนรู้เรื่องการเมืองการปกครอง เหตุการณ์สังคมปัจจุบัน สนับสนุนให้เรียนรู้สิ่งใหม่ๆ เสมอ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันเกี่ยวกับเรื่องต่างๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมปัจจุบัน ส่งเสริมการอ่าน ส่งเสริมให้เข้าถึงคุณค่าของศิลปะ ดนตรีและวรรณกรรม เป็นต้น การศึกษานี้พบว่า เป็นศักยภาพครอบครัวด้านที่ไม่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 61.67 โดยการประเมินของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นวัยรุ่น และร้อยละ 60.01 ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ปกครอง อาจเนื่องจากวัยรุ่นและเยาวชนในปัจจุบันใช้เวลากับอินเทอร์เน็ตมากกว่าการอ่านหนังสือถึง 6 เท่า โดยเว็บไซต์เพื่อส่งเสริมการศึกษาและการเรียนรู้มีจำนวนน้อยมาก เมื่อเปรียบเทียบเฉพาะ 40 เว็บไซต์ที่ได้รับความนิยมในประเทศไทย ร้อยละ 52.5 มีเนื้อหาเกี่ยวกับเพศที่ไม่เหมาะสม ร้อยละ 17.5 มีเนื้อหาสื่อทางเพศที่เข้าข่ายลามกอนาจาร ใช้ภาษาที่หยาบคาย รวมถึงเนื้อหาที่รุนแรง ส่วนรายการโทรทัศน์ที่ส่งเสริมการศึกษาและการเรียนรู้มีเวลาออกอากาศเพียงร้อยละ 5 ของเวลาทุกสถานีรวมกัน รายการวิทยุนี้มีสถานีเพื่อเด็กและเยาวชน ครอบครัวเพียงร้อยละ 1 จาก 542 สถานีของสถานีวิทยุทั้งหมดในประเทศไทย สำหรับช่วงเวลารอบครัว (Family time) คือช่วง 16.00 น. - 22.00 น. ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่สมาชิกในครอบครัวจะได้มีเวลาอยู่ร่วมกัน มีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันภายในครอบครัว ได้ใช้เวลาในการทำกิจกรรมร่วมกัน ได้แก่ การรับประทานอาหารร่วมกัน ดูโทรทัศน์ร่วมกัน ได้แลกเปลี่ยนข้อมูลความคิดเห็นซึ่งกันและกัน แต่กลับพบว่ากิจกรรมส่วนใหญ่เน้นไปที่การดูโทรทัศน์ที่เป็นรายการละครถึงร้อยละ 88 ซึ่งอัดแน่นไปด้วยความรุนแรงทั้งประเด็น

ความรุนแรงทางกาย จิตใจ วัตถุประสงค์ของ คดีทางเพศ การถูกเหยียดหยาม ภาษาหยาบคาย ภาษาล่อแหลม และประเด็นความสัมพันธ์ทางเพศที่ไม่เหมาะสม¹⁸ ประกอบกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ปกครองส่วนใหญ่เป็น ประชากรเจนเนอเรชั่นเอกซ์ คือเกิดในช่วงปี พ.ศ. 2508 – 2524 และเจนเนอเรชั่นวาย เกิดในช่วงปี พ.ศ. 2525 – 2548 ส่วนบุตรที่เป็นวัยรุ่นเกิดในช่วงเจนเนอเรชั่นวาย และเจนเนอเรชั่นซีและอัลฟา ความหลากหลายของรุ่น เจนเนอเรชั่นทำให้มีทัศนคติ พฤติกรรมที่แตกต่างกัน มีความหลากหลายทางความคิดและการใช้ชีวิตมากขึ้น ประกอบกับการมีเวลาให้กันและกันน้อยลง ทำให้ บรรยากาศการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในครอบครัวซึ่งเป็นพื้นที่ทางวัฒนธรรมและการหล่อหลอมความคิด การถ่ายทอดค่านิยม ประเพณี คุณค่า และความเชื่อ ลดลง

ข้อเสนอแนะ

1. ด้านวิชาการและวิจัย พื้นที่ชุมชนเขตเมือง จังหวัดนครพนมควรมีการศึกษาวิจัยต่ออย่างเร่งด่วนใน ด้านการใช้เวลาร่วมกัน การเรียนรู้สังคมวัฒนธรรม และความ ต้องการอิสระและการตัดสินใจ เช่น การศึกษารูปแบบการส่งเสริมความสัมพันธ์ในครอบครัวสมัยใหม่ ความต้องการอิสระและการตัดสินใจที่เหมาะสมสำหรับ ครอบครัวที่มีบุตรวัยรุ่น ส่งเสริมการเรียนรู้สังคม วัฒนธรรมของครอบครัวสมัยใหม่ การพัฒนารูปแบบ การใช้เวลาร่วมกันของครอบครัวพ่อแม่เลี้ยงเดี่ยว เป็นต้น
2. ด้านสาธารณะ ควรมีการเผยแพร่องค์ความรู้ ที่เกี่ยวข้องกับศักยภาพครอบครัว ที่เข้าถึงง่าย และมุ่ง

เอกสารอ้างอิง

1. สำนักงานอนามัยเจริญพันธ์ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข. การตั้งครรถ์ในวัยรุ่น: นโยบาย แนวทางการดำเนินงานและติดตามประเมินผล. พิมพ์ครั้งที่ 2. นนทบุรี: กระทรวงสาธารณสุข; 2557.
2. East, P. L., Chien, N. C., & Barber, J. S. Adolescents' Pregnancy Intentions, Wantedness, and Regret: Cross-Lagged Relations With Mental Health and Harsh Parenting. *Journal of Marriage and Family*, 2012;74:167–185.
3. O'Neil J. Antimicrobial resistance: Tackling a crisis for the health and wealth of nations.

เน้นวิธีการนำไปใช้ เช่น การจัดทำคู่มือ การอบรมเชิงปฏิบัติการที่เกี่ยวข้องกับศักยภาพของครอบครัว

3. ด้านชุมชนและพื้นที่ ควรสร้างกลไกให้ชุมชน มีศักยภาพในการใช้เครื่องมือในการประเมินศักยภาพ ครอบครัวในทุกระยะ โดยเฉพาะระยะที่มีบุตรวัยก่อน เรียน ระยะมีบุตรวัยรุ่น และให้ความสำคัญกับการศึกษา ครอบครัวเชิงลึกรายกรณี เพื่อแก้ไขปัญหาที่มีความ ซับซ้อน ร่วมกับสหวิชาชีพและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

4. ด้านนโยบาย ควรกำหนดกลยุทธ์ในการพัฒนา จังหวัดและพื้นที่ที่ครอบคลุมการพัฒนาศักยภาพของ ครอบครัว การจัดทำแผนแบบบูรณาการทุกหน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง เพื่อแก้ไขปัญหาที่เร่งด่วน เช่น กิจกรรมการ ส่งเสริมการใช้เวลาร่วมกันของครอบครัว การ จัด กิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้สังคมวัฒนธรรมที่สอดคล้อง ประสานครอบคลุมนโยบายด้านสื่อและเทคโนโลยี และการส่งเสริมความต้องการอิสระและการตัดสินใจที่ดี สำหรับวัยรุ่น

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยการประเมินศักยภาพครอบครัวที่มีบุตร วัยรุ่นจังหวัดนครพนมนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจาก งบประมาณแผ่นดิน ประจำปีงบประมาณ 2561 มหาวิทยาลัยนครพนม โดยได้รับการประเมินข้อเสนอ การวิจัยจากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) ผู้วิจัยจึงขอขอบคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ ขอขอบคุณ ผู้ทรงคุณวุฒิ ศาสตราจารย์ ดร. ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ ที่อนุญาตให้ใช้เครื่องมือการวิจัย และให้คำแนะนำทาง วิชาการอันเป็นประโยชน์ยิ่งต่อการศึกษาวัยรุ่นในครั้งนี้

- Review on Antimicrobial Resistance [Internet]. 2014 [cited 2019 April 29]. Available from: https://amr-review.org/sites/default/files/AMR_Review_Paper_-_Tackling_a_crisis_for_the_health_and_wealth_of_nations_1.pdf.
4. สุดา สงเดช. การศึกษาสัมพันธภาพในครอบครัว การอบรมเลี้ยงดู โครงสร้างครอบครัวการเห็นคุณค่าในตนเองและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย [วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยจิตตวิทยาการให้คำปรึกษา]. มหาวิทยาลัยรามคำแหง; 2546.
 5. ลินดา บัลลังน้อย. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสัมพันธภาพในครอบครัว การบรรลุงานตามขั้นพัฒนาการและคุณภาพชีวิตของนักเรียนวัยรุ่นในกรุงเทพมหานคร [วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยจิตตวิทยาการ]. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย; 2546.
 6. สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดนครพนม. แผนและยุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ไม่พร้อมจังหวัดนครพนมปีงบประมาณ [เอกสารอัดสำเนา]; 2559.
 7. Whaley, L.F.&Wong. D.L. Nursing care of infants and children. 9th ed. St. Louis: Mosby, 2011.
 8. Pillitteri , A. Child health nursing : Care of child and family. New York: Lippincott; 2010.
 9. ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการให้การศึกษารอบครัว. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช; 2555.
 10. วาโร เฟิงสวัสดิ์. วิทยวิทยการวิจัย. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น; 2551.
 11. ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. รูปแบบการฝึกอบรมทางจิตวิทยาเพื่อพัฒนาชีวิตครอบครัวที่เข้มแข็งของผู้ติดยาเสพติด. วารสารจิตวิทยามหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต 2557;4(1)47-62.
 12. คณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.จ.) จังหวัดนครพนม. แผนพัฒนาจังหวัดนครพนม 2558-2561 [เอกสารอัดสำเนา]; 2556.
 13. อมรา สุนทรธาดา และกมลชนก จำสุวรรณ. การสร้างครอบครัวไทยในมิติการเปลี่ยนผ่านทางประชากรรอบสอง. สถาบันวิจัยประชากรและสังคม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยมหิดล; 2558.
 14. รุ่งลาวัลย์ เอี่ยมกุศลกิจ, กฤษฏา เอี่ยมกุศลกิจ, เนตรฤทัย ภูนาถม, สาธิต ดั่งวงศ์ภา และอร่ามจิต ชินช่าง. คุณภาพชีวิตของเด็กและเยาวชนที่ติดเกม ในจังหวัดนครพนม. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ; 2551.
 15. ดวงใจ บรรทัด. เสริมศักยภาพครอบครัว. สถาบันพัฒนาสุขภาพอาเซียน มหาวิทยาลัยมหิดล; ม.ป.ป.
 16. M.Cruz Molina et.al. Parental Educationnas Health Protection Factor in Vulnerable Childhood and Adolescence. Review of research and social intervention 201;34(1) 38-55.
 17. ฤทัยรัตน์ วิเศษศักดิ์ และอุมาภรณ์ สุขารมณ. การศึกษาความสามารถในการเผชิญ และฟื้นฝ่าอุปสรรคของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาคม จังหวัดสระแก้ว. วารสารจิตวิทยามหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต 2557;1:48-58.
 18. ประจวบ แหลมหลัก, วัชรินทร์ คำมาเร็ว, ชวัลชัย เส่าหิน, ทิพย์วี สมบัติปัญญา, สุรัชย์ ชาติมูล และสงกรานต์ จันทร์ทะเล. การตั้งครรภ์ในวัยรุ่น: ปัญหาและแนวทางการแก้ไขทางสังคมวิทยา. วารสารการพยาบาล การสาธารณสุขและการศึกษา 2556;3:3-11.